

คู่มือฉบับ

ประกาศเทศบาลตำบลสันป่าตอง

เรื่อง มาตรการ กลไกในการให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของเทศบาลตำบลสันป่าตอง

ด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๘ วรรค ๑ (๓) (๔) ได้กำหนดให้การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ส่วนราชการ จะต้องดำเนินการโดยถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากภาครัฐ และจะต้องมีแนวทางในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับนโยบายในการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อวัดระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานที่มีกรอบการประเมิน ในเกณฑ์การประเมินที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๕ การส่งเสริมความโปร่งใส โดยมีประเด็นการตรวจ เกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม ซึ่งได้ระบุไว้ ดังนี้ ๑) มีช่องทางรับฟังความคิดเห็น ๒) มีการเปิดโอกาส ให้เกิดการมีส่วนร่วม

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบลสันป่าตองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ประกอบประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของนายกเทศมนตรี ตำบลสันป่าตอง ที่จะปฏิบัติราชการโดยให้ความสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการปฏิบัติงาน เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในการดำเนินกิจกรรมทุกรูปแบบ และสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างในทุกขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงกำหนดมาตรการ กลไก ในการให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสันป่าตอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องมีโอกาสเข้าร่วมในกระบวนการหรือขั้นตอนต่าง ๆ ของการบริหาร ตั้งแต่การรับรู้ข้อมูล การปฏิบัติงาน การร่วมแสดงทัศนคติ ความคิดเห็น การร่วมเสนอปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น การร่วมคิดแนวทางการแก้ไขปัญหา การร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล รวมทั้งการร่วมรับประโยชน์จากการพัฒนา

๒. ระดับการมีส่วนร่วม

ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลสันป่าตอง ใน ๕ ระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

ระดับที่ ๑ การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงาน เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด แต่ถือว่่าเป็นขั้นพื้นฐานของการมีส่วนร่วม โดยหน่วยงานมีหน้าที่นำเสนอข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง ทันสมัยและเข้าถึงได้ ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงาน โดยรูปแบบการมีส่วนร่วมในระดับนี้อยู่ในลักษณะการให้ข้อมูลทางเดียวจากรัฐสู่ประชาชน

ระดับที่ ๒ การมีส่วนร่วมในระดับการปรึกษาหารือ เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการ/การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐอย่างอิสระและเป็นระบบ โดยหน่วยงานจัดให้มีกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนำข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นและประเด็นที่ประชาชนเป็นห่วง ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบาย หรือพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในหน่วยงานและประกอบการตัดสินใจ

ระดับที่ ๓ การมีส่วนร่วมในระดับให้เข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะที่ประชาชนเข้าใจ มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการการวางแผนและตัดสินใจ ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างรัฐกับประชาชนอย่างจริงจัง และมีจุดมุ่งหมายชัดเจน โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการวางแผนงานโครงการและวิธีการปฏิบัติ ซึ่งหน่วยงานมีหน้าที่จัดระบบอำนวยความสะดวก และยอมรับการเสนอแนะ และมีการตัดสินใจร่วมกับภาคประชาชน การมีส่วนร่วมระดับนี้อาจจะดำเนินการในรูปแบบกรรมการที่มีตัวแทนภาคประชาชนเข้าร่วม

ระดับที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการสร้างความร่วมมือ เป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของประชาชนในระดับสูง โดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การมีส่วนร่วมกับประชาชนในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ ตั้งแต่การระบุปัญหา พัฒนาทางเลือก และแนวทางแก้ไข รวมทั้งการเป็นภาคีในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน การมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ การที่หน่วยงานสัญญากับประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานร่วมกัน และนำแนวคิดใหม่ ๆ หรือข้อเสนอแนะของประชาชนมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ระดับที่ ๕ การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจประชาชน เป็นระดับการมีส่วนร่วมที่ประชาชนมีบทบาทในระดับสูงสุด โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาทในการเป็นผู้ตัดสินใจ ซึ่งผลการตัดสินใจมีผลผูกพันให้หน่วยงานจะต้องดำเนินการตามการตัดสินใจของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงสุดนี้ เน้นให้ประชาชนมีบทบาทในการบริหารจัดการโดยเป็นผู้ดำเนินการกิจ และหน่วยงานมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น ประโยชน์ของการตัดสินใจในขั้นนี้ คือ การสร้างการเรียนรู้ ความเข้าใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

๓. มาตรการ/กลไก/แนวทางในการเสริมสร้างการเข้ามามีส่วนร่วม

๓.๑ ให้หน่วยงานที่มีภารกิจในการให้บริการ การอนุมัติ การอนุญาต หรือดำเนินกิจกรรมร่วมกับประชาชนและหน่วยงานองค์กรภาคีต่าง ๆ จัดให้มีช่องทางและกิจกรรมให้ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจให้ชัดเจน

๓.๒ ให้จัดทำและเผยแพร่วิธีการ หรือขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในหน่วยงานและสื่อสาธารณะของหน่วยงานอย่างเปิดเผย

๓.๓ กำหนดให้มีระบบดำเนินงานสร้างการมีส่วนร่วม หรือรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภารกิจ ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ ก่อนวางแผนดำเนินงาน ระหว่างดำเนินงาน และหลังดำเนินงาน

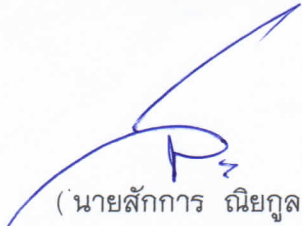
๓.๔ ส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายภายนอก โดยเฉพาะ ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้เกิดความร่วมมือเป็นผู้เฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส และรณรงค์สร้างความรู้ ความเข้าใจในภารกิจหน้าที่ วิธีการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งเน้นการปลอดการทุจริตเพื่อให้เกิดพลังเข้มแข็งช่วยป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๕ ให้หัวหน้าหน่วยงานทำหน้าที่กำกับ ดูแล และประเมินผลการมีส่วนร่วมของประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และรายงานผลการดำเนินงานต่อนายกเทศมนตรีตำบลสันป่าตอง อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

ประกาศฉบับนี้ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการของเทศบาลตำบลสันป่าตอง ตามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment – ITA) สำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีระเบียบ กฎหมาย หรือแนวทางปฏิบัติใด ๆ ไว้เป็นการเฉพาะให้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่ระเบียบหรือกฎหมายนั้นกำหนด ดังนั้น เห็นควรเผยแพร่ประกาศดังกล่าวเพื่อประชาชนทราบโดยทั่วไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายสักการ ณียกุล)
ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่
นายกเทศมนตรีตำบลสันป่าตอง

